

Broos en krachtig kleinood over verlies

Gijs Naber is een ongelooflijk begenadigd acteur met een vlijmscherp taalgevoel.

FOTO sanne peper

SARA VAN DER KOOI

Theater

Find me a boring stone - Rotterdam

Regie Erik Whien

Het is nacht en een man kijkt uit zijn raam naar de slapende stad. Hij ziet de mensen ontwaken, het verkeer in beweging komen, mensen die de dag aanvangen. Een beweging als de 'rollende golfslag van de kalme zee. (...) een kalm in- en uit ademen. In. En uit. (...) Beweging die op stilstand lijkt (...) en toch veranderen er dingen.'

Wanneer er in het leven iets ontwrichtends gebeurt, een verlies, iets wat alles op losse schroeven zet, komt een mens soms in een soort niemandsland terecht. Een stilte waarin hart en zintuigen openstaan en je tegelijkertijd kwetsbaar en sterk bent. 'Find me a boring stone', een nieuwe theatertekst van Rik van den Bos in regie van Erik Whien bij Theater Rotterdam, gaat over die staat van zijn.

Op de speelvloer staan twee mannen: acteur Gijs Naber en singer-songwriter Stan Vreeken met twee gitaren. Ze lijken zichzelf te zijn, staan nonchalant tegen de zijmuur. Vreeken zingt met zijn heldere stem een gevoelvol, nostalgisch lied waarin een

gebiedende stem uit een voorbije jeugd klinkt. Dan begint Naber te spreken. Zacht, zorgvuldig, open en kwetsbaar zonder breekbaar te zijn. Hij vertelt over hoe de cirkel een uitvinding van de mens is - dat in de natuur niets perfect rond is maar de mens graag met een liefdevolle blik de dingen perfect maakt. Over moeders die hun leven lang over hun kinderen waken, over zomaar mensen die boodschappen doen of naar hun werk gaan. Over het universum en over de zee. 'Een losgeslagen choreografie', structuur zonder structuur, een schijnbare chaos.

Naber is een ongelooflijk begenadigd acteur met een vlijmscherp taalgevoel. Iedere zin lijkt op dat moment recht uit zijn brein te ontstaan. Zijn spel is zo transparant en nonchalant dat hij als zichzelf voor het publiek lijkt te staan, dat aan zijn lippen hangt en af en toe meelacht om herkenbare beelden en situaties. Een kleine maar indrukwekkende ingreep in het eenvoudige toneelbeeld begeleidt hij moeiteloos, terloops bijna. Zelden zie je een acteur zo vrij van effectbejag, vol vertrouwen op de krachtige, poëtische en ontroerende tekst die hem draagt en op de regisseur die hem zijn posities, bewegingen en expressie heeft gegeven. Naber speelt niet - hij is. Zo werkt hij kalm en zonder haast toe naar het troostrijke einde en laat hij Van den Bos' tekst stralen. 'Find me a boring stone' is een broos en krachtig kleinood, een verrijkend rustpunt temidden van de alledaagse chaos.